

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested:	Nordland nasjonalparksenter, Storjord
Dato:	18.12.2025
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 54/2025	Godkjenning av innkalling / protokoll		
ST 55/2025	Delegerte saker		
DS 71/2025	Vedtak - MIDNOR - dispensasjon fra verneforskriften - Låhko nasjonalpark - Langvassdalen naturreservat - *****	X	2017/531
DS 72/2025	Vedtak - MIDNOR - dispensasjon fra verneforskriften - frakt av varer og utstyr - Låhko nasjonalpark - Langvassdalen naturreservat - John Inge Aadahl		2017/531
DS 73/2025	Vedtak - tillatelse til bruk av snøskuter for frakt av varer og utstyr -MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Lahko nasjonalpark - Langvassdalen / Ruffedalen naturreservat - Geir Nicolaisen		2016/8285
DS 74/2025	Søknad - endring av plassering på solcellepanel - motorisert ferdsel - Sjunkhatten nasjonalpark - BUL Bodø		2022/104
DS 75/2025	Vedtak - MIDNOR - dispensasjon fra verneforskriften - motorferdsel - Rago nasjonalpark - Fauske og Sørfold jeger og fiskeforening		2012/162
DS 76/2025	Sjunkhatten nasjonalpark- Tillatelse til oppsett solcellepanel ved Erlingbu- BUL Bodø		2022/104
DS 77/2025	Vedtak - innvilget - bruk av helikopter for arbeid på høyspentlinje - MIDNOR - Sjunkhatten nasjonalpark - motorferdsel - Stram AS		2025/2115
ST 56/2025	Referatsaker		
ST 57/2025	Sjunkhatten nasjonalpark - Avslag på søknad om merking av sti - Bodø og Omegn Turistforening		2025/7480
ST 58/2025	Sjunkhatten nasjonalpark - tilbakemelding på midlertidig platting - *****	X	2025/7547
ST 59/2025	Låhko nasjonalpark - Bekymringsmelding angående økt turistaktivitet fra Saltfjellet reinbeitedistrikt		2025/8174
ST 60/2025	Midtre Nordland nasjonalparkstyre - årsrapport 2025		2024/8581
ST	Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Søknad om		2025/9236

61/2025	tiltaksmidler for 2026	
ST 62/2025	Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Innmelding av behov til drift av nasjonalparkstyret, forvaltningsplanarbeid og kartleggingsmidler i 2026	2025/9236
ST 63/2025	Møtedatoer for Midtre Nordland nasjonalparkstyre 2026	2025/9236
ST 64/2025	Eventuelt	

ST 54/2025 Godkjenning av innkalling / protokoll
ST 55/2025 Delegerte saker
DS 71/2025 Vedtak - MIDNOR - dispensasjon fra verneforskriften - Låhko
nasjonalpark - Langvassdalen naturreservat - *****
DS 72/2025 Vedtak - MIDNOR - dispensasjon fra verneforskriften - frakt av varer og
utstyr - Låhko nasjonalpark - Langvassdalen naturreservat - John Inge Aadahl
DS 73/2025 Vedtak - tillatelse til bruk av snøskuter for frakt av varer og utstyr
-MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Låhko nasjonalpark -
Langvassdalen / Ruffedalen naturreservat - Geir Nicolaisen

**DS 74/2025 Søknad - endring av plassering på solcellepanel - motorisert ferdsel -
Sjunkhatten nasjonalpark - BUL Bodø**
**DS 75/2025 Vedtak - MIDNOR - dispensasjon fra verneforskriften - motorferdsel -
Rago nasjonalpark - Fauske og Sørfold jeger og fiskeforening**
**DS 76/2025 Sjunkhatten nasjonalpark- Tillatelse til oppsett solcellepanel ved
Erlingbu- BUL Bodø**
**DS 77/2025 Vedtak - innvilget - bruk av helikopter for arbeid på høyspentlinje -
MIDNOR - Sjunkhatten nasjonalpark - motorferdsel - Stram AS**
ST 56/2025 Referatsaker

Arkivsaksnr: 2025/7480-3

Saksbehandler: Guro Aalstad

Dato: 03.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	57/2025	18.12.2025

Sjunkhatten nasjonalpark - Avslag på søknad om merking av sti - Bodø og Omegn Turistforening

Forslag til vedtak

Bodø og Omegn Turistforening gis avslag på søknaden om nymerking av sti langs Langvatnet i Sjunkhatten nasjonalpark. Avslaget er gitt med hjemmel i verneforskriften til Sjunkhatten nasjonalpark, § 3 pkt. 1.1.

Bakgrunn

Bodø og Omegn Turistforening (BOT) ved Berit Irgens søker 29. september om tillatelse til å merke sommersti langs Langvatnet i Sjunkhatten nasjonalpark, samt friske opp vintermerkingen langs samme sti. Vedlikehold av eksisterende stier er direkte hjemlet i verneforskriften til Sjunkhatten nasjonalpark. Det betyr at oppfriskingen av eksisterende vinterrutemerking der det er nødvendig kan gjennomføres uten tillatelse fra nasjonalparkstyret.

I området er det allerede eksisterende merkede stier til Erlingbu og Bostulia, samt fra Hopen og Vatnlia opp mot brua over Langvasselva. På kartet er det i dag en eksisterende sommersti langs Langvatnet, men denne er gammel og har noen steder begynt å gro igjen. BOT anser dette som en viktig del av infrastrukturen i denne delen av Bodømarka.

Merkingen vil følge DNT's rutehåndbok med maling i blå farge for sommersti. Langs den eksisterende stien kommer det ned en elv fra Rundvatnet. Dersom det er mye vann i denne elva, er det lettere å krysse denne litt lenger opp, markert med tynn rød linje i kart. Det er ønskelig at denne avstikkeren til vadestedet også merkes, samt at det settes opp et skilt for å unngå at folk går feil.

Figur 1: Kart over vinter- og sommerrute det søkes om å merke. Den blå ruta viser vinterruten, den røde viser sommerruten.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvalter Sjunkehatten nasjonalpark, og skal behandle søknader om inngrep av enhver art i dette verneområdet.

Formål

Formålet med Sjunkehatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep.

Formålet med nasjonalparken omfatter:

- bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell,
- bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer, og annet biologisk mangfold som preger området,
- bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap,
- bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur,
- bevaring og sikring av kulturminner,
- bevaring og sikring av grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I Sjunkehatten nasjonalpark er det forbudt mot inngrep av enhver art, herunder oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l., jf. § 3 pkt. 1.1 i verneforskriften. Samtidig kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppsetting av skilt og merking av nye stier, jf. § 3 pkt. 1.3 bokstav f. Dette betyr ikke at søker har krav på tillatelse. Utgangspunktet er at nasjonalparkstyret skal sikre naturverdiene som gjorde at området ble vernet.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 jf. naturmangfoldloven § 7.

Vurdering

Merking av stier er i seg selv enkle og små tiltak/inngrep. Antakelig vil ikke tiltaket med å merke denne stien påføre noen direkte skade på naturmiljøet i området. Likevel er det viktig at effekten av merking langs denne stien blir vurdert nøye.

BOT skriver i søknaden at stien er gammel, og at den enkelte steder begynner å gro igjen. For å få et inntrykk av tilstanden på stien ble den befart 11.11.2025 fra Vatnlia og opp til vadestedet. Det hadde da lagt seg et tynt lag med snø over stien, likevel var den grei å følge store deler av vegen. Befaringen ble gjennomført etter at mesteparten av vegetasjonen var visnet. På dette tidspunktet bar ikke stien preg av å gro igjen. Området før stien krysser elva består i stor grad av myrer, med noen tørrere opphøyelser i terrenget. I dette området ble det vanskeligere å følge stien, som delvis gikk over myrene. Myrene hadde ikke noe preg av slitasje fra turgåere. I Langvasslia og fra Storbakkan opp til utløpet av Langvasselva ligger stien i en skråning. Enkelte partier i disse skråningene var det tegn til erosjon på stien. Her var deler av stien i ferd med å skli ut, eller hadde allerede sklidd ut. Dette etterlot enkelte hull. Det var også flere blautpartier langs stien. I dag bærer ikke stien noe nevneverdig preg av slitasje, noe som kan tyde på at antall turgåere er relativt lavt.

I søknaden skriver BOT følgende: «Dette er et naturskjønt område som bør gjøres mer tilgjengelig for fritidsaktiviteter også om sommerstid». Nymerking av stien vil gjøre det enklere for turgåere å finne frem til dette området. Et forskningsprosjekt som har sett på endring i ferdsel før/etter stimerking og skilting viser at denne type tilrettelegging fører til økt ferdsel, med en økning på 20-50% flere besøkende etter at merkingen er gjennomført. Det er derfor stor sannsynlighet at merking av stien langs Langvatnet fører til en økning i antall besøkende i denne delen av nasjonalparken. Økt ferdsel fører ofte til slitasje på stien, og dermed også behov for mer tilrettelegging og vedlikehold, som for eksempel kloppegging, drenering og rydding av vegetasjon, for å ivareta naturverdiene. Dette er å anse som inngrep i naturen. Ved stor slitasje, vil også tilretteleggingen bli tyngre. Hyppig ferdsel som fører til slitasje på vegetasjon, medfører også at arter med stor motstandsdyktighet mot mekanisk slitasje eller sterk toleranse overfor tråkk vil bli favorisert, og fordrive arter med lavere toleranse. Dette kan på sikt føre til endring av områdets fauna, og til at sårbare arter forsvinner eller blir truet. På befaringen ble det oppdaget flere partier langs stien som kan være sårbare for slitasje. Dette gjelder spesielt myrene på østsiden av elva, og andre våte områder der stien går langs skråningene. Med tiden kan derfor stimerking føre til økt press på naturen og verneverdiene i denne delen av nasjonalparken.

Det er en økende trend at flere folk beveger seg ut i naturen, og til nye områder som tidligere ikke har blitt noe særlig besøkt. Dette fører ofte til skade på vegetasjon, og kan være forstyrrende på dyrelivet, som etter hvert søker seg til nye områder. I området hvor det søkes om å merke sti er det ikke registrert forekomster av prioriterte, truede eller nær truede arter eller naturtyper. Det er generelt registrert få arter i området. Det er usikkert om dette er på grunn av mangelfullt datagrunnlag. Uavhengig av dette og den eventuelle tilstedeværelsen av ulike arter, er det viktig å ivareta områder med et lavt antall besøkende. Dette gir mulighet for arter å etablere seg i området på sikt, dersom besøkstallene forblir lave.

Ved nymerking av stier anbefales det i forvaltningsplanen å foreta avklaringer mot andre brukerinteresser i området. Store deler av stien fra nasjonalparkgrensen i Vatnlia og frem til elva som renner ut av Rundvatnet ligger i flytteleia til Duokta reinbeitedistrikt. Dette er en viktig åre for flytting av rein mellom Bodøhalvøya og østover til andre deler av reinbeitedistriktet. Dersom merking av stien fører til mer trafikk, kan dette være forstyrrende for reinen under flyttingen. Dette vil være uheldig for reindriften i dette området. Duokta reinbeitedistrikt er allerede negativt påvirket av den menneskelige aktiviteten mellom Vatnvatnet og Sørfjorden. Det er derfor viktig å ikke tilrettelegge for at denne aktiviteten sprer seg videre til andre områder som også benyttes av reindriften.

Hensikten med å merke stien er å koble sammen stinettet fra Erlingbu og Bostulia med stien fra Vatnlia opp til brua over Langvasselva. De to siste årene har forvaltningen klopplagt stien opp fra Sjunghatten leirskole omtrent til nasjonalparkgrensen i Vatnlia. Dette er også stien som benyttes for å gå opp til Steigtind. I tillegg jobbes det med å avklare grunneieravtaler for å klopplagge området mellom Heia og Erlingbu. Dette har tatt flere år, og er enda ikke avklart. Brua som går over Langvasselva er i tillegg i ganske dårlig stand, og bør etter hvert byttes ut. Her har også forvaltningen jobbet i flere år med å avklare eierskap, uten å komme videre med prosessen. Dette betyr at ferdselsårene som fører inn til stien det søkes om å merke, har en del uavklarte prosesser. Dette er prosesser som bør være ferdigstilt dersom trafikken øker i området, slik at denne ferdselen kan foregå trygt og ikke skade naturverdiene.

I utgangspunktet er det å nymerke en sti et godt tiltak for å øke tilgjengeligheten til området for turgåere. Forskning viser at det å være i aktivitet ute i naturen er positivt både for den mentale og fysiske helsa. Å knytte sammen nettverket av stier i Bodømarka vil gi flere muligheten til å bevege seg i dette området. Samtidig er allerede stinettverket i Bodømarka godt utviklet, med mange alternativer og til dels tung tilrettelegging som gjør det mulig for de aller fleste å gå på tur i området. Ved å beholde stien langs Langvatnet som umerket, vil dette område kunne benyttes av de turgåerne som ikke ønsker å gå på tilrettelagte stier, i et relativt bynært område. Forskriften til Sjunghatten nasjonalpark har som formål at allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Det er derfor viktig å ivareta enkelte stier som er fullt mulig å benytte, men som ikke bærer preg av slitasje fra turgåere og dermed ikke har behov for noe tilrettelegging, for å ivareta både verneverdiene og det enkle friluftslivet.

Da vernet av Sjunghatten nasjonalpark ble vedtatt, var planen å etablere hovedinnfallsport på Vatnlia. I løpet av prosessen ble Bodø kommune sin hovedinnfallsport endret fra Vatnlia til Heia. Det var flere grunner til dette, blant annet fordi Heia lå mye nærmere byen, området er mer tilrettelagt for barn og unge og tåler bedre økt bruk enn området rundt Vatnlia. Videre legger besøksstrategien og forvaltningsplanen for Sjunghatten nasjonalpark vekt på at bruken av nasjonalparkene skal økes ved hovedinnfallsportene, og at kanalisering skal sørge for at dette ikke skjer i konflikt med verneverdier. Det er også bestemt at Sjunghatten hovedsakelig skal være en vinterdestinasjon, og at økt ferdsel på sommertid skal kanaliseres til ytterkantene ved innfallsportene. I dag er det allerede et godt stinettverk tilknyttet Heia, som bidrar med kanalisering til nasjonalparkens randzone. Besøksstrategien legger vekt på Erlingbu som turmål, spesielt vinterstid, mens stien videre langs Langvatnet ikke er nevnt i besøksstrategien.

Naturlig startsted for stien det ønskes å merke er parkeringsplassen på Heia, og ved Sjunghatten leirskole eller Hopen. Det er bestemt i besøksstrategien at dagens stier skal kartlegges, for å se om det er behov for omlegging evt. åpne for at det etableres nye stier inn i nye områder. Dette er en kartlegging som skulle blitt gjennomført i løpet av besøksstrategiperioden, men som i dag ikke har blitt gjennomført. Andre startpunkter skal avventes til hovedinnfallsportene er ferdig etablert. Allerede i 2020 da besøksstrategien var ferdig, var det store utfordringer knyttet til området rundt Vatnvatnet og ferdsel. Å åpne for merking av nye stier, før stikartleggingen er gjennomført, og det praktiske rundt parkering, avfallshåndtering og grunneiere er avklart, kan føre til uønskede problemstillinger som forvaltningen må håndtere.

Vurdering etter Naturmangfoldloven §§ 8 – 12

Beslutninger som berører naturmangfold, skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Når vi vurderer virkningene av tiltaket skal vi også ta hensyn til andre påvirkninger som har effekter på det samme naturmangfoldet, slik at den samlede belastningen ikke blir uakseptabel.

Kunnskapsgrunnlaget i denne vurderingen er hentet fra karttjenestene Nordlandsatlas naturvernkart og reindriftskart, Artsdatabankens sensitive artsdata, forvaltningsplanen og besøksstrategien for Sjunghatten nasjonalpark og Riksantikvarens lukkede karttjeneste for kulturminner. Tiltaket med å merke en allerede eksisterende sti er ikke i strid med verneformålet til Sjunghatten nasjonalpark, og vil ikke i seg selv ha en direkte negativ effekt på verneverdiene i området. Likevel anses konsekvensene av selve merkingen som en mulig trussel på verneverdiene i fremtiden. Kunnskapsgrunnlaget jf. § 8 i nml. ansees som godt nok til å fatte vedtak i denne saken.

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Selv om tiltaket med å merke stien i seg selv ikke ansees som skadelig på naturmangfoldet, er kan effekten av et økt antall besøkende være skadelig. Erfaringer tilsier at tilrettelegging gjennom stimerking fører til økt bruk, som videre fører til slitasje på stien og dermed behov for mer tilrettelegging for å ivareta verneverdiene. I tillegg kan det være forstyrrende på dyrelivet og for reindriften i området. Det er også usikkert hvordan tiltaket vil påvirke den samlede belastningen på verneverdiene og økosystemene, jf. § 10 i nml. Føre-var-prinsippet, jf. § 9 i nml., vektlegges derfor i denne saken, for å unngå at tiltaket på sikt kan skade naturmangfoldet. Nml. §§ 11 – 12 er ikke aktuelle i denne saken.

Vi har forståelse for at dette er et spennende turområde og synes det er svært positivt at BOT jobber for å få folk ut i naturen. I dette tilfellet vurderer vi likevel at søknaden ikke er grunn nok til å gi tillatelse til nymerking av sti. Turgåere har anledning til å følge stien dersom noen ønsker det, selv uten merking.

Konklusjon

Nymerking av stien kan i fremtiden føre til skade på verneverdiene i området. I tillegg er det en del uavklarte prosesser langs ferdselsårene inn til stien, som bør avklares før det tillates å videreutvikle stinettverket i denne delen av nasjonalparken. Med bakgrunn i vurderingen som er gjort ovenfor, vurderer Midtre Nordland nasjonalparkstyre at en tillatelse til nymerking av stien langs Langvatnet ikke kan gis.

Klageadgang:

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir opphevet eller endret, vil klagen bli oversendt til Miljødirektoratet for videre behandling.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	59/2025	18.12.2025

Láhko nasjonalpark - Bekymringsmelding angående økt turistaktivitet fra Saltfjellet reinbeitedistrikt

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar sekretariatets arbeid med oppfølging av bekymringsmeldingen fra Saltfjellet reinbeitedistrikt siden forrige styremøte til orientering.

Styret vedtar følgende for videre oppfølging av bekymringsmeldingen:

1. En kartlegging av hvordan økende turistaktivitet påvirker verneverdier, reindrifta og lokalbefolkningen i Láhko nasjonalpark legges inn som et høyt prioritert tiltak i forvaltningsplanen. Kartleggingen bør vurdere ulike konsekvenser av økende besøksstrykk og gi innspill til aktuelle tiltak for å minimere de negative konsekvensene for verneverdiene, reindrift og lokalbefolkning.
2. Forvaltningsplanen skal definere tydelig hvilken type ferdsel som er søknadspliktig med klare retningslinjer for slik ferdsel.
3. I utvikling av innfallsportene til Láhko nasjonalpark skal det utarbeides informasjon om hvordan besøkende best opptrer hensynsfull ovenfor verneverdiene og reindrifta. Det samme skal inkluderes i digital informasjon og brosjyren om nasjonalparken.
4. Saltfjellet reinbeitedistrikt skal ha en fast plass i referansegruppen til Láhko nasjonalpark, og fremtidige lokalutvalg for nasjonalparken.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre mottok 23.oktober 2025 en bekymringsmelding om konsekvensene av økt turisttrafikk i Láhko nasjonalpark fra Saltfjellet reinbeitedistrikt. Brevet ble mottatt for sent til at det kunne behandles som en egen sak på styremøtet 28.oktober, men styret ble orientert om bekymringsmeldingen under ST 53/2025 Eventuelt. Styret vedtok at de ønsket en egen styresak til styremøtet i desember basert på henvendelsen fra reinbeitedistriktet.

Sekretariatet har siden styremøtet i oktober hatt to møter der temaet i bekymringsmeldingen fra reinbeitedistriktet har vært diskutert. Det ene møtet ble holdt 30.oktober i regi av Statkraft, og handlet om utvikling av området rundt Storglomvassbrakka. 8.desember møttes en utvidet referansegruppe for Láhko nasjonalpark i Meløy med tema turister, reindrift, lokalbefolkning og besøksstrategi.

Vurdering

Saltfjellet reinbeitedistrikt uttrykker i sitt brev en bekymring over den økende turistaktiviteten i Láhko nasjonalpark. De skriver at de har registrert en markant økning i markslitasje og ferdsel de siste årene, spesielt i sommerhalvåret. Den økte ferdselen har flere negative konsekvenser for naturen og reindrifta i nasjonalparken, der Saltfjellet reinbeitedistrikt spesielt trekker frem tre:

1. Forstyrrelser av rein: Reinen trekker seg bort fra tradisjonelle beiteområder og flyttleier, noe som påvirker dyrenes trivsel og distriktets mulighet til å drive reindrift på en bærekraftig måte.
2. Slitasje på vegetasjon og sårbare områder: distriktet observerer tydelige tegn til erosjon, tråkk og nedsliting av lav- og lyngvegetasjon, spesielt i områder nær populære turmål og leirplasser.
3. Forstyrrelse av dyreliv: Økt menneskelig aktivitet påvirker fugle- og dyrelivet negativt, blant annet ved at hekkende fugler skremmes bort og vilt trekker ut av viktige leveområder.

De trekker også frem Láhko som et spesielt og sårbart fjellområde, både økologisk og kulturelt.

Sekretariatet deltok 30.oktober på et møte om utviklingen av området rundt Storglomvassbrakka i regi av Statkraft. Reinbeitedistriktet trakk i dette møtet frem at de hadde sendt en bekymringsmelding til nasjonalparkstyre om utvikling av turisttrafikken i og rundt Láhko, med de konsekvensene det har for naturen og reindrifta. Dette innledet til en diskusjon som viste at flere lokale aktører delte reindriftas bekymring og oppfatning av turistutviklingen i området. Dette er det samme inntrykket sekretariatet har fått gjennom ulike dialoger med lokalsamfunnet gjennom året. Mange melder om en økt turistaktivitet og økende interesse for fjellområdene som utgjør Láhko nasjonalpark, med påfølgende bekymring for verneverdiene i verneområdet. På Facebook og Instagram deles det mange bilder av de spesielle formasjonene og geologiske fenomenene i Láhko nasjonalpark, og det oppleves som at det er en økende interesse for området. Nasjonalparkforvalter ser også en utvikling i slitasje på enkelte plasser fra 2019 til 2025. Nasjonalparkstyret har gjennomført ferdselstillinger i nasjonalparken i flere år. I enkelte områder ser man en dobling i antall passerende sammenlignet med tall fra 2018- 2021. Dette sammenfaller med observasjonene til reindrift og lokalbefolkning.

Nasjonalparkforvalter har gjennom hele året jobbet med forvaltningsplanen og besøksstrategien til Láhko nasjonalpark. En viktig del av dette arbeidet har vært å sette seg inn i hva tidligere forvaltere har jobbet med og hvilke tiltak og strategier man har tenkt i forvaltningen av Láhko nasjonalpark. Her ser vi en utvikling fra at man tidlig tenkte at Láhko tålte økt besøk til nåværende status der man er bekymret for konsekvensene på verneverdier, lokal næring (som reindrifta) og lokalbefolkning ved økende besøk til nasjonalparken.

Med bakgrunn i bekymringsmeldingen fra Saltfjellet reinbeitedistrikt, diskusjonen i møtet 30. oktober og arbeidet med besøksstrategi og forvaltningsplan for Láhko nasjonalpark inviterte sekretariatet til et utvidet referansegruppemøte i Meløy 8. desember 2025. Målet med møtet var å få samlet ulike lokale interesser til en felles prat og diskusjon rundt problemstillingene reinbeitedistriktet trekker frem i sin bekymringsmelding, samt få en konklusjon på hvilken strategi for besøkende som blir riktig for Láhko nasjonalpark.

Totalt deltok 22 personer fra 14 ulike organisasjoner i møtet. Mange ulike problemstillinger og aspekter ble diskutert, og sekretariatet mener vi fikk de nødvendige svarene for å kunne ferdigstille besøksstrategien til Láhko nasjonalpark i 2026. Sekretariatets oppfatning er at det var det bred enighet om at Láhko nasjonalpark er dårlig egnet for stor turisttrafikk. Konsekvensene av økende besøk i kombinasjon med klimaendringer legger press på sårbar natur og verneverdiene. Reindrifta kjenner på utfordringer og er bekymret for sin drift allerede. Lokalbefolkningen ser med bekymring på utviklingen i naturen og lokalbefolkningens mulighet til å utfolde sitt friluftsliv. Noen hovedpunkter fra møtet:

- Tilrettelegging bør skje i randsonen og ytterkant av nasjonalparken. Dette samsvarer med det Johan Rova (tidligere nasjonalparkforvalter for Láhko) arbeidet med, og kartleggingene som er gjort i forbindelse med besøksstrategiarbeidet for å se på mulig utvikling av innfallsportene til Láhko nasjonalpark. Stinettverket kan, og bør, brukes for å kanalisere folk. Tilrettelegging må bidra til å ivareta verneverdiene.
- Per i dag er det ingen turistbedrifter med «kassaapparat» i tilknytning til Láhko nasjonalpark. Den verdiskapingen som skjer i tilknytning til nasjonalparken er gjennom reindrift, annen beitenæring, utleie av foreningshytter og salg av jakt- og fiskekort.
Verdiskaping i kommunene knyttet til reiseliv og turisme skjer i all hovedsak nærmere tettstedene i kommunene. Viktig å spørre seg hvilke næringer man ønsker seg og ikke i nasjonalparken, og omkringliggende områder.
- God informasjon om nasjonalparken, sårbare naturverdier, bruken av området og eventuelle restriksjoner blir viktig.
- Ingen ønsker at Láhko skal bli det neste marmorslottet.
- Det ble også diskutert ulike løsninger for stenging av anleggsveien til Storglomdemningen og regulering av bobiltrafikken. Dette er utenfor nasjonalparkstyrets mandat, men sekretariatet støttet at kommune og veieier Statkraft kunne følge opp innspillene rundt dette videre.

Saltfjellet reinbeitedistrikt ber i sin bekymringsmelding nasjonalparkstyret om tre helt konkrete ting:

1. Iverksette en grundig vurdering av hvordan økende turistaktivitet påvirker reindrifta og naturmiljøet i parken.
2. Vurdere tiltak for å styre ferdselen bedre, for eksempel gjennom informasjon, besøksbegrensning i sårbare perioder og regulering av kommersielle aktører.
3. Fortsatt inkludere reinbeitedistriktet i videre dialog og planlegging knyttet til besøksforvaltning i Láhko.

Med bakgrunn i bekymringsmeldingen fra reinbeitedistriktet og møtene med referansegruppe og lokalbefolkning vurderer sekretariatet at det er relevant å få gjort en kartlegging av hvordan økende turistaktivitet påvirker reindrifta og naturmiljøet i nasjonalparken. Kartleggingen bør vurdere ulike konsekvenser av økende besøksstrykk og gi innspill til aktuelle tiltak for å minimere de negative konsekvensene for verneverdiene, reindrift og lokalbefolkning. En slik kartlegging bør legges inn som et tidlig tiltak i forvaltningsplan/ besøksstrategi for Láhko nasjonalpark.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har i liten grad anledning til å begrense ferdsel i nasjonalparken. Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet vil være søknadspliktig. Forvaltningsplanen skal definere hva som regnes som lik ferdsel og gi retningslinjer for behandling av søknader. Besøksbegrensninger i sårbare perioder har ikke Midtre Nordland nasjonalparkstyre myndighet til å innføre. Slike begrensninger må eventuelt vurderes av Miljødirektoratet og innføres gjennom særskilt forskrift. Riktig tilrettelegging og informasjon om sårbare naturverdier, reindrifta og hvordan besøke nasjonalparken er tiltak nasjonalparkstyret kan, og bør, ta i bruk for å bidra til bedre styring av ferdselen i nasjonalparken.

Saltfjellet reinbeitedistrikt er en del av referansegruppen til Láhko nasjonalpark, og de har en naturlig plass i både referansegruppe og lokalutvalg for Láhko der forvaltningsplan, besøksstrategi, tiltak og problemstillinger knyttet til forvaltning av verneområdet skal drøftes.

Klageadgang:

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir opphevet eller endret, vil klagen bli oversendt til Miljødirektoratet for videre behandling.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Láhko nasjonalpark

Dato: 23.10.2025

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre

Bekymringsmelding – økt turistaktivitet i Láhko nasjonalpark

Saltfjellet reinbeitedistrikt ønsker med dette å uttrykke vår bekymring over den økende turistaktiviteten i Láhko nasjonalpark. De siste årene har vi registrert en markant økning i markslitasje og ferdsel, særlig i sommerhalvåret. Dette gjelder både organiserte turer, friluftaktiviteter og sosiale medier-baserte besøksstrømmer.

Den økte ferdselen har flere negative konsekvenser for både natur og reindrift:

- **Forstyrrelser av rein:** Reinen trekker seg bort fra tradisjonelle beiteområder og flyttleier, noe som påvirker dyrenes trivsel og vår mulighet til å drive reindrift på en bærekraftig måte.
- **Slitasje på vegetasjon og sårbare områder:** Vi observerer tydelige tegn til erosjon, tråkk og nedsliting av lav- og lyngvegetasjon, spesielt i områder nær populære turmål og leirplasser.
- **Forstyrrelse av dyreliv:** Økt menneskelig aktivitet påvirker fugle- og dyrelivet negativt, blant annet ved at hekkende fugler skremmes bort og vilt trekker ut av viktige leveområder.

Láhko er et spesielt og sårbart fjellområde, både økologisk og kulturelt. For oss som samisk reindriftsutøvere representerer området også en del av vårt tradisjonelle bruksområde og vår kulturarv. Vi opplever at dagens utvikling går i retning av økende press på naturen, og at det er behov for tydeligere styring, regulering og informasjon til besøkende.

Vi ber derfor Nasjonalparksstyret om å:

1. Iverksette en grundig vurdering av hvordan økende turistaktivitet påvirker reindriften og naturmiljøet i parken.
2. Vurdere tiltak for å styre ferdselen bedre, for eksempel gjennom informasjon, besøksbegrensning i sårbare perioder og regulering av kommersielle aktører.
3. Fortsatt inkludere reinbeitedistriktet i videre dialog og planlegging knyttet til besøksforvaltning i Láhko.

Vi ønsker å bidra konstruktivt til løsninger som både ivaretar naturverdiene, reindriftsinteressene og opplevelsesverdien for de besøkende – men mener at dagens utvikling ikke er bærekraftig slik situasjonen er nå.

Med vennlig hilsen

Saltfjellet reinbeitedistrikt

v/styret

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	60/2025	18.12.2025

Midtre Nordland nasjonalparkstyre - årsrapport 2025

Forslag til vedtak

Årsrapport 2025 tas til orientering.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre vedtok i styremøtet 25.06.2025 (ST 24/2025) at sekretariatet skulle arbeide frem en orienteringssak om året som har gått til siste styremøte:

Ved årsslutt skal sekretariatet arbeide frem orienteringssak til styret om gjennomført aktivitet og status for tiltak og prosjekter. Her skal det komme frem hvilke tiltak som ble gjennomført og ikke, eventuelt med begrunnelse til hvorfor de ikke ble gjennomført. Denne legges frem på siste styremøte hvert år.

Med bakgrunn i vedtaket legges det frem en orienteringssak for styret om gjennomførte aktiviteter samt status for tiltak og prosjekter.

1. Tiltak i verneområdene

Formål	Hovedtil- deling	Endring etter ST 17/25	Status per 04.12.25	Forklaring til avvik
Informasjonstil- tak varding	100 000	100 000	95 000	Tilbudet for en informasjonskampanje var på 95 000 kr, og derfor ble det ikke brukt mer på dette.
Riving varder Saltfjellet	100 000	100 000	24 000	Det ble gjennomført en varderiving i forkant av sommersesongen. Effekten var så godt at det ikke var nødvendig med

				oppfølgingstiltak utover i sesongen. Det var planlagt for en fjerning av «steinskrift» og varder utenfor vardehaugen, men grunnet manglende kapasitet hos entreprenør og sekretariat ble ikke dette gjennomført. Derav mindre midler brukt enn planlagt.
Tiltak mot ulovlig hogst- utkjøring av ved	15 000	15 000	15 000	
Hengebru over Bredekbekken	225 000	225 000	225 000	
Tiltak Ragorunden	270 000	270 000	50 000	Det har ikke vært tid eller kapasitet i sekretariatet til å ferdigstille en drifts- og tiltaksplan for Ragorunden. Fjelltjenesten har levert en rapport om aktuell kloppegging, men det trengs et bedre kunnskapsgrunnlag og flere avklaringer før en drifts- og vedlikeholdsplan kan komme på plass. Større tiltak er derfor ikke gjennomført langs Ragorunden i år.
Tiltak Bredekrunden	300 000	300 000	50 000	Det har ikke vært tid eller kapasitet i sekretariatet til å ferdigstille en drifts- og tiltaksplan for Bredekrunden. Fjelltjenesten har levert en rapport med noen aktuelle tiltak, men det trengs et bedre kunnskapsgrunnlag og flere avklaringer før en drifts- og vedlikeholdsplan kan komme på plass. Større tiltak er derfor ikke gjennomført langs Bredekrunden i år, utover bytting av hengebru over Bredekbekken.
Skjøtsel Bredekgårdene og Granneset	170 000	170 000	170 000	
Fjerning granforyngelse	80 000	80 000	80 000	

Kartlegging og hogst gran Drogvatnet	20 000	60 000	80 000	Vi fikk i første tildeling 20 000 til kartlegging av granforekomsten,. Det viste seg at dette var gjennomført, men ikke dokumentert. Vi fikk senere omdisponere tiltaksmidler til gjennomføring av hogsten. Hogsten ble 20 000 kroner dyrere enn først beregnet.
Nye plakater ref merkevaren	180 000	90 000	9 999	Sekretariatet har ikke hatt kapasitet for å bruke mer midler på dette i 2025.
Mulighetsstudie Storvollen	300 000	0		Ble sendt tilbake til Miljødirektoratet jf. ST 17/2025.
Forprosjekt Rago	200 000	50 000	0	Ble delvis sendt tilbake til Miljødirektoratet jf. ST 17/2025. Sekretariatet hadde ikke kapasitet i 2025 til å følge opp mulighetsstudien videre.
Forprosjekt Jakobsbakken	200 000	50 000	0	Ble delvis sendt tilbake til Miljødirektoratet jf. ST 17/2025. Sekretariatet hadde ikke kapasitet i 2025 til å følge opp mulighetsstudien videre.
Stilrettelegging Langnes	200 000	0		Ble sendt tilbake til Miljødirektoratet jf. ST 17/2025.
Kloppelegging Stabbursfjellet	45 000	45 000	45 000	
Kloppelegging Langvassdalen	50 000	50 000	0	Fjelltjenesten trodde det trengtes ytterligere 50 000 for gjennomføring av oppdraget, men det viste seg at de klarte seg med allerede tildelte midler fra tidligere.
Flytting bål plass Dypen	35 000	35 000	0	Sekretariatet har kommet fram til at det per nå ikke er behov for å flytte bål plassen.
Utfrakt avfall anleggsvei	50 000	50 000	50 000	
Fjerning metalavfall Sjunkfjorden	40 000	40 000	61 287,50	Utfrakt med helikopter ble dyrere enn først antatt grunnet omfang på oppdraget.
Avfall Glomdalsgården	30 000	30 000	0	Sekretariatet har fulgt opp dette, men det ble ikke klart for å bruke midler her i år.

Utfrakt blåavfall Kjemåvatnet	20 000	20 000	20 000	
Monteirng portalskilt Stor- Graddis	20 000	0		Ble sendt tilbake til Miljødirektoratet jf. ST 17/2025.
Kjøp av tavler	150 000	0		Ble sendt tilbake til Miljødirektoratet jf. ST 17/2025.
Ferdselstillinger	50 000	50 000	50 000	
Rydding langs stier der det er hogd	150 000	150 000	1878	Det ble gjennomført befaringer for å finne egnete områder for rydding langs stier der det har vært hogst. Ingen slike områder ble funnet, og derfor ble midlene kun benyttet til reiseutgifter i forbindelse med befaringene.
Bytte bru over Rosna	0	0	125 000	Brua over Rosnaelva ble ødelagt på vinteren. Da brua er en sentral del av Nordlandsruta var veldig viktig å få den opp igjen raskt og før sommersesongen. Vi så tidlig at vi kom til å ha midler igjen på slutten av året vi kunne omdisponere til dette. Brua ble gjenreisst i et samarbeid med SOT og Statskog.
Fjerning infotavle Fykan	0	0	13 232,80	Oppsynet har ved tre anledninger meldt inn at en stor, eldre infotavle ved Fykan sto i fare for å dette ned. Den utgjorde dermed en fare for folk i området. Da vi så at vi ville ha midler igjen på slutten av året valgte sekretariatet å omdisponere midler til fjerning av tavlen før noen ble skadet.
	3 000 000	1 980 000	1 163 519,30	

2. Status behandlede saker og styrets arbeid i 2025

I 2025 ble det behandlet totalt 61 styresaker, 77 delegerte saker og 19 referatsaker.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre gjennomførte fire fysiske styremøter, to styremøter på teams, et AU- møte og to befaringer i 2025. Det ble også gjennomført en fellesdag med styret og rådgivende utvalg. I juni var styret på befaring til Rødøy med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Nordfjorden marine verneområder, for å bli bedre kjent med vestsiden av verneområdene og forvaltningsutfordringer her. I august var styret på befaring til Saltfjellet landskapsvernområde, for videre oppfølging av vardeproblematikken, og Fisktjønna naturreservat for å se Marmorslottet og utfordringene turisttrafikken her gir for forvaltning av naturreservatet.

Styret budsjetterte med 600 000 for drift av styret, men fikk kun bevilget 580 000. På tross av at sekretariatet har jobbet hardt for å holde møtekostnader og andre utgifter nede gjennom året er det allerede før siste styremøte et overforbruk på 50 000 kroner sammenlignet med budsjett for 2025. En positiv bakgrunn for dette er at det har vært svært godt oppmøte fra styret på årets styremøter, med kun 1-3 frafall på enkelte av møtene og flere møter med fullt oppmøte.

3. Status forvaltningsplaner/ besøksstrategier/ innfallsporter

I 2025 har arbeidet med forvaltningsplanene for Láhko og Junkerdal nasjonalpark, samt besøksstrategien for Láhko nasjonalpark, fortsatt. Det har imidlertid vært mange andre tidskrevende oppgaver gjennom året, noe som har tatt vekk kapasitet og ressurser fra dette arbeidet. Derfor har man ikke kommet i mål med å sende inn et nytt utkast til Miljødirektoratet i 2025. Det ble brukt midler til reise- og møtekostnader i forbindelse med arbeidet.

Når det gjelder innfallsporten til Junkerdal nasjonalpark, har prosessen med oppfølging av mulighetsstudien ikke blitt videreført, da det heller ikke har vært kapasitet til dette i 2025.

Det har ikke lyktes sekretariatet å få til nødvendige avklaringer rundt drift eller ønske ambisjonsnivå for innfallsportene til Rago med kommunen og lokale aktører. Dette skyldes delvis kapasiteten til sekretariatet, og at det ble prioritert å få nødvendig kunnskap om nasjonalparken, forvaltningsplan, besøksstrategi og gjennomført mulighetsstudie før man jobbet videre mot et forstudie.

I 2025 ble det gjennomført møter med de rådgivende lokalutvalgene for Sjunghatten, Rago, Láhko og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Vi valgte i år å bruke av forvaltningsplanmidlene til dette for å begrense overforbruket av styremidler.

Følgende midler har blitt brukt til arbeid med forvaltningsplaner og besøksstrategier i 2025:

Formål	Hovedtildeling	Endring etter ST 17/25	Status per 04.12.2025	Forklaring til avvik
Forvaltningsplan og besøksstrategier	100 000	100 000	23 563,23	Det har ikke vært kapasitet til å jobbe med forvaltningsplaner og besøksstrategier i 2025 som planlagt, og derfor ble det brukt mindre midler.

Forvaltningsplan- kartlegginger	150 000	150 000	180 000	Overforbruk skyldes feilberegninger hos sekretariatet, men veies opp av underforbruk på de andre forvaltningsplanmidlene.
Total	250 000	250 000	203 563,23	

4. Grunnstøtte

I 2025 ble Midtre Nordland nasjonalparkstyre tildelt 250 000 kr i grunnstøtte. Midlene ble brukt til følgende i 2025:

Formål	Status per 04.12.2025
Støtte for drift innfallsport Lakshol	45 000,00
Støtte bru Ryvatnet	17 500,00
Støtte drift vei Trygvebu (Ner- Skaiti)	13 430,00
Drift og vedlikehold av nettsider	18 076,25
Inforom Balvatn	5 000,00
Bidrag geologirapport og steinrydding Rago etter ras	30 000,00
Total	129 006,25

Arkivsaksnr: 2025/9236-1

Saksbehandler: Cecilia Miltz

Dato: 04.12.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	61/2025	18.12.2025

Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Søknad om tiltaksmidler for 2026

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre søker om 2 094 000 kroner fordelt på 32 tiltak i 2026.

Nasjonalparkstyret har prioritert tiltak som ivaretar verneverdiene i møte med økende besøksutfordringer, og skjøtsel for å opprettholde naturtilstanden i verneområder.

Nasjonalparkforvalterne ferdigstiller søknaden etter styrets endelige prioritering, innen fristen 9.januar 2026.

Nasjonalparkstyret ber sekretariatet om å sende en e-post til Miljødirektoratet for å forklare situasjonen med redusert kapasitet i 2026, og samtidig informere om at det kan oppstå behov for supplerende tildelinger senere på året.

Bakgrunn og vurdering

Det overordnede målet for forvaltningen av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområdet. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområder, gir formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de senere årene økt.

I forslaget til statsbudsjett for 2026 (Prop.1S (2025-2026)) står følgende:

«Midlene til verneområder og nærområder til verneområdene går til skjøtels- og tilretteleggingstiltak og andre tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene, til informasjonstiltak og til utredninger som er nødvendige før tiltak. Skjøtselstiltak blir utført for å bedre naturtilstanden og for å sikre at viktige naturtyper og arter ikke går tapt. Tilretteleggingstiltak omfatter blant annet opparbeidelse av stier, klopping og

merking for å bedre tilgjengeligheten i verneområdene og samtidig styre ferdselen i og rundt sårbar natur. Informasjonstiltak i alle typer av verneområder blir utarbeidet i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker. Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Miljødirektoratets Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltningsplan, skjøtselsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet.»

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens regi, eventuelt kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke brukes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser, o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) ramser opp prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

«Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026» og «Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)» er lagt ved saken.

Sekretariatet foreslår å søke om mindre midler i hovedtildelingsrunden for 2026 enn i tidligere år, på grunn av redusert kapasitet. Dette gjøres for å sikre framdrift i pågående prosjekter og ferdigstille disse før nye, større prosjekter igangsettes.

I føringene fra Miljødirektoratet står det at behov for supplerende tildelinger senere i året kan meldes inn per e-post. Det bør derfor sendes en e-post til Miljødirektoratet som forklarer situasjonen. I e-posten bør det også presiseres at dersom nasjonalparkstyret ser behov for mer midler enn det som opprinnelig er søkt om, kan det bli aktuelt med en supplerende tildeling for å gjennomføre flere tiltak i 2026.

Tabell: Sekretariatets forslag til prioritert tiltaksliste for 2026 basert på Miljødirektoratets strategi for bruk av tiltaksmidler

Prio	Verneområde	Beskrivelse	Tiltaksmidler
1	Rago NP	Tiltak mot ulovlig hogst og "villfyring"- ved til bål plass.	kr 15 000,00
2	Junkerdal NP	Klopplegging på Nordlandsruta mellom Balvassdemningen og Rosna brua på grunn av slitasje langs stien.	kr 50 000,00
3	Láhko NP	Oppsett og trykk av grotteplakat.	kr 5 000,00
4	Stor-Graddis NR	Tiltak for å hindre ulovlig hogst - ved til bål plass i Stor-Graddis naturreservat.	kr 15 000,00

5	Dypen NR	Tiltak for å hindre ulovlig hogst - ved til bål plass i Dypen naturreservat.	kr 15 000,00
6	Saltfjellet LVO	Vardeproblematikk (møter og oppsett av plakater).	kr 20 000,00
7	Saltfjellet-Svartisen NP	Tiltak for å hindre slitasje på sti, samt kanalisering.	kr 60 000,00
8	Sjunkhatten NP	Tiltak for å fjerne søppel inne i fjordene i nasjonalparken.	kr 50 000,00
9	Junkerdal NP	Bidra med midler i samarbeidsprosjekt for bygging av bru øverst i Storengdalen, i henhold til besøksstrategien.	kr 180 000,00
10	Rago NP	Tiltak Ragorunden.	kr 200 000,00
11	Gåsvatnan LVO	Utfraakt av kreosotstolpe som ligger langs den gamle veien som går fra Tverrlia inn i landskapsvernområdet.	kr 20 000,00
12	Alle	Bestille løveskilt, forbudsskilt (sykkel-, bål- og droneforbud) og stenger.	-
13	Saltfjellet-Svartisen NP	Slått på fjellgårdene Bredek, Stormdalsgården og Granneset.	kr 180 000,00
14	Rago NP	Ragorunden: oppgradering og reparasjon av eksisterende tilrettelegging.	kr 45 000,00
15	Saltfjellet LVO	Innkjøp av ferdsestellere.	kr 90 000,00
16	Alle	Administrasjon ferdsestellere.	kr 80 000,00
17	Saltfjellet-Svartisen NP	Informasjonsplakat vedrørende ferdsel Stallogropa – Belno.	kr 6 000,00
18	Saltfjellet-Svartisen NP	Stiltak på Bredekrunden i tråd med stirapport.	kr 100 000,00
19	Junkerdal NP	Oppfølging av mulighetsstudien og forberedelser for å kunne gå videre med et forprosjekt.	kr 30 000,00
20	Junkerdal NP	Forberedelser oppsett av tavler.	kr 30 000,00
21	Saltfjellet-Svartisen NP	Riving av gamle infotavler.	kr 105 000,00
22	Saltfjellet-Svartisen NP	Utforming av plakater til nye infotavler.	kr 18 000,00
23	Sjunkhatten NP	Riving av gamle infotavler.	kr 65 000,00
24	Rago NP	Innkjøp og oppsett av ny tavle Litjsand.	kr 45 000,00
25	Rago NP	Innkjøp og oppsett av ny tavle Lakshol.	kr 45 000,00
26	Rago NP	Flytting/ riving av gamle tavler Litjsand/ Lakshol.	kr 20 000,00
27	Gåsvatnan LVO	Utforming av plakat (oppsett/ grafiske tjenester).	kr 5 000,00
28	Saltfjellet-Svartisen NP	Åpen dag på Brestua og innkjøp av standmateriell.	kr 150 000,00
29	Alle	Informasjonstiltak verneområdene felles.	kr 100 000,00
30	Sjunkhatten NP	Kartlegging av og bytting av pekeskilt med ødelagt folie.	kr 50 000,00
31	Junkerdal NP	Bidra med midler til et samarbeidsprosjekt for bygging av en bru i Daja, som skal koble sammen Sulitjelma turistsenter til stien som møter Nordlandsruta i nasjonalparken.	kr 200 000,00
32	Junkerdal NP	Bidra med midler til et samarbeidsprosjekt for bygging av en bru ved Jakobsbakken som ble foreslått i mulighetsstudien.	kr 100 000,00

		Total tiltaksmidler 2026	kr 2 094 000,00

Vedlegg:

- 1 Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026
- 2 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2026-2030

Alle Statsforvaltere
Alle nasjonalpark – og verneområdestyrer

Trondheim, 27.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15345

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering. Søknadssenteret åpner for innmelding over kap. 1420 post 31 den 15. november, og frist for innmelding er 9. januar 2026. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering

Nytt – Tiltak for villrein er innlemmet i budsjettposten

I forslag til statsbudsjett for budsjettåret 2026, som ble lagt fram den 15. oktober, er tiltak for villrein inkludert i kap. 1420 post 31. Miljødirektoratet arbeider med tilrettelegging av dette og vil komme tilbake med informasjon om denne delen av budsjettposten når slik informasjon er klar.

Nytt – revidert strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). Strategien gir føringer for bruken av tiltaksmidlene og for prioriteringer mellom ulike tiltak. Vi har ikke gjort store endringer i strategien, men vi oppfordrer til å lese den før dere melder inn behov for tiltaksmidler, se vedlegg 1.

Miljødirektoratet gjennomførte i høst en evaluering av prøveordningene med 1) rammetildeling med bakgrunn i innmeldte behov for midler til tiltak i ESS og 2) tidlig tildeling av tiltaksmidler i tildelingsbrevet til Statsforvalteren før jul.

Statsforvalterne gir i evalueringen bred støtte til ordningen med tildeling av en samlet pott for tiltaksmidler. Dette oppleves som en betydelig forbedring som gir økt fleksibilitet, mindre byråkrati og bedre økonomistyring. Flere peker på at det gir bedre balanse mellom tiltak og styrker

gjennomføringsevnen. To av embetene opplever liten endring, men anerkjenner at ordningen gir forbedringer og potensial for ressursbesparelse.

Når det gjelder tidlig tildeling av tiltaksmidlene, er vurderingene fra embetene delte. Flere Statsforvaltere ser klare fordeler, særlig for tiltak som krever oppstart vinter/tidlig vår, og fremhever økt forutsigbarhet og planleggingsmuligheter. Samtidig opplever noen at endringen har liten praktisk betydning og at eksisterende rutiner fungerer godt. To av embetene opplevde dette som dobbeltarbeid.

På bakgrunn av evalueringen, vil vi videreføre ordningen med at Statsforvalteren får en rammetildeling med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap. 1420 post 31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Det vil dermed bli lik prosedyre for Statsforvalteren som for nasjonalpark- og verneområdestyrene. Vi vil på bakgrunn av evalueringen *ikke* videreføre prøveordningen med tidlig tildeling av tiltaksmidler før jul. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å melde inn behov for forhåndsgodkjenning av tiltak som krever tidlig avklaring.

Vi jobber for at både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering i fremtiden skal skje i Naturoppdrag, noe som vil forenkle denne prosessen.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal enten inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren, eller til egne samtaler/møter i forkant av planleggingsmøtene.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur, både innenfor og utenfor verneområdene. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av løpende skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* (2026-2030) til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og verneområder i sjø.

Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2026 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak. Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkeroser og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Tiltak i områder der SNO skal være økonomisk ansvarlig, må meldes inn som enkelttiltak i ESS og ikke som del av en ramme som også statsforvalteren skal benytte seg av. Vi ber om at dere skriver inn hvilket eller hvilke verneområder det søkes om tiltak i.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Statsforvalteren kan for 2026 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Skiltmateriell kan bestilles hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>.

Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmelding av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. I løpet av 2026 vil FPNV fases ut, og forvaltningsplaner skal etter det utarbeides i Naturoppdrag. Sannsynligvis vil denne overgangen skje rundt sommeren. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestallere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdsestallere eid av Miljødirektoratet, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding i ESS. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen. Antallet ferdsestallere som fortsatt fungerer er nå så få at de gjenværende tellerne vil bli fordelt internt i regionene etter vurderinger gjort på planleggingsmøtene.

Det blir ikke mulig å melde inn behov for direktoratets ferdselstellere i ESS.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene. Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner. De årlige planleggingsmøtene skal omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Om <i>Utfører</i> ikke har tilgang til Naturoppdrag skal <i>Ansvarlig</i> dokumentere oppdraget
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november - 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer

Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	31. desember	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 15. november 2025. Informasjon om innmelding av behov for midler til tiltak for villrein, vil bli gitt av Miljødirektoratet på et senere tidspunkt.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og legges inn i det skjemaet som passer best.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2026. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i [Elektronisk søknadssenter](#) og behov for SNO-ressurs (som utfører) i [Naturoppdrag](#), er **9. januar 2026**.

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2026, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2026. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Kopi til:

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, eller forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor høyt til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder ta ekstra hensyn til effekter av klimaendringene i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I forslaget til statsbudsjett for 2026 (Prop.1S (2025-2026)) står følgende:

Midlene til verneområder og nærområder til verneområdene går til skjøtels- og tilretteleggingstiltak og andre tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene, til informasjonstiltak og til utredninger som er nødvendige før tiltak. Skjøtselstiltak blir utført for å bedre naturtilstanden og for å sikre at viktige naturtyper og arter ikke går tapt. Tilretteleggingstiltak omfatter blant annet opparbeidelse av stier, klopping og merking for å bedre tilgjengeligheten i verneområdene og samtidig styre ferdselen i og rundt sårbar natur. Informasjonstiltak i alle typer av verneområder blir utarbeidet i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker. Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Miljødirektoratets Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026–2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltningsplan, skjøtelsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet.

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men kan omsøkes over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

Tiltak skal i utgangspunktet være forankret i en godkjent forvaltningsplan, skjøtselsplan eller besøksstrategi.

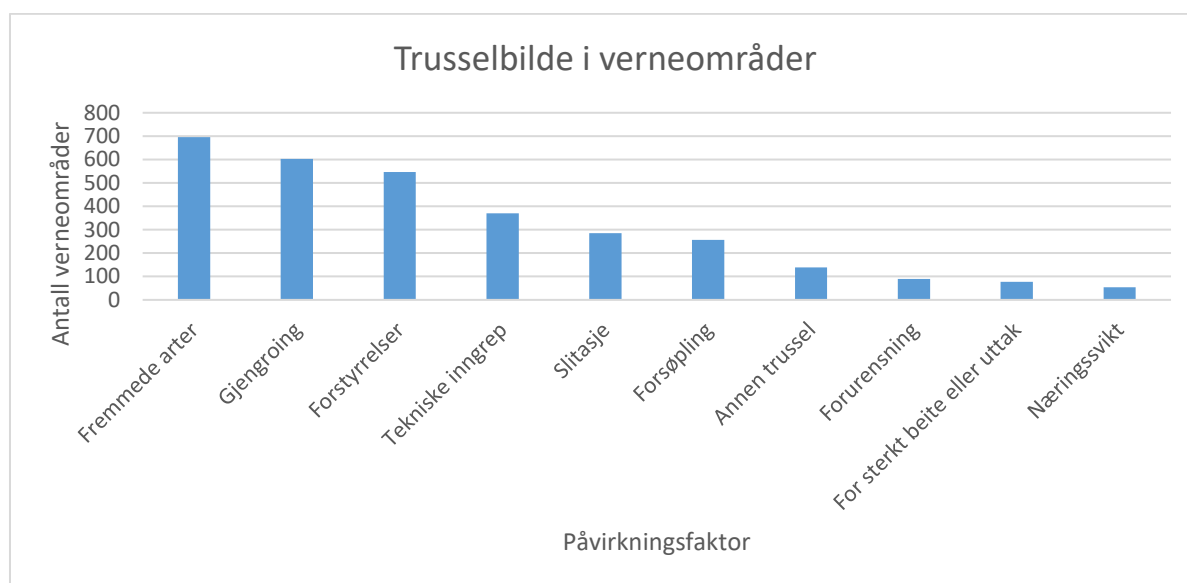
I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

For større installasjoner/tilretteleggingstiltak er det krav om samfinansiering og avtale om vedlikehold/drift. Se mer informasjon om dette under avsnitt "Finansiering av større tilretteleggingstiltak".

Ved kjøp av tjenester skal tjenesteyterne kunne vise til nødvendige kvalifikasjoner, kursbevis etc.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler

Klima- og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er fremmede arter, gjengroing, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, se figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 01.10.2025. Kilde: faktaark om verneområdet i Naturbase

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden, og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer, prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende skjøtsel), skal prioriteres høyere enn oppstart av nye skjøtselstiltak. Det finnes likevel tilfeller der nye skjøtselstiltak bør prioriteres. Dette gjelder for eksempel der det oppdages forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale der truede arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Et unntak her er sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltning. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder kan likevel god, oppdatert informasjon være viktig.

Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas.

Strategien for å nå dette målet er å prioritere tiltak som retter seg mot en bedre tilstand i verneområdene. Tiltakene skal redusere trusler mot verneverdiene, og både restaureringstiltak, skjøtselstiltak og informasjons- og tilretteleggingstiltak er nødvendige for å ivareta verneformålet.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til etablering av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til å delfinansiere denne typen tilrettelegging. I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd." Videre må søknader om denne typen tiltak være godt begrunnet med blant annet informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging med universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og forskriftene inneholder som hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Ansvar for forvaltning av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Drift og vedlikehold av kulturminner er eiers ansvar.

Tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til bevaring av kulturminner. Samtidig er kulturminner en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Tiltaksmidlene kan i noen tilfeller brukes til samfinansiering av tiltak for å ivareta kulturminner, der dette bidrar til å opprettholde verneformålet.

Arkivsaksnr: 2025/9236-2

Saksbehandler: Sigrid Lium

Dato: 11.12.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	62/2025	18.12.2025

Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Innmelding av behov til drift av nasjonalparkstyret, forvaltningsplanarbeid og kartleggingsmidler i 2026

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre søker om 1 067 390 kroner til drift av styret i 2026.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre søker om 250 000 kroner til utgifter knyttet til pågående forvaltningsplanprosesser.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre søker ikke kartleggingsmidler i 2026.

Bakgrunn og vurdering

Regnskap 2025 og budsjett 2026

	Budsjett 2025	Regnskap 2025 per 4.12.25	Balanse	Budsjett 2026
Honorar	320 000	322 035	-2 035	494 000
Reiser	50 000	46 558	3 442	54 050
Styremøter og befaring	190 000	244 529	-54 529	300 000
Diverse utgifter	21 500	15 860	5 640	0
Drift nettsider	0	1 432		54 340
Reiser RU	20 000	0	20 000	165 000
	600 000 (avrundet)	630 414	-28 914	1 067 390

Regnskap og oppsummering av 2025

I 2025 ble det gjennomført fysiske styremøter og to styremøter på teams. Styret var på to befaringer i 2025. I juni var styret på befaring til Rødøy med Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark og Nordfjorden marine verneområder, for å bli bedre kjent med vestsiden av verneområdene og forvaltningsutfordringer her. I august var styret på befaring til Saltfjellet landskapsvernområde for videre oppfølging av vardeproblematikken der og Fisktjønna naturreservat for å se Marmorslottet og utfordringene turisttrafikken her gir for forvaltning av naturreservatet.

Styret budsjetterte med 600 000 for drift av styret, men fikk kun bevilget 580 000. Når denne saken skrives er ikke siste styremøte tatt med i regnskapet, men det er likevel et overforbruk på nesten 30 000 sammenlignet med budsjett 2025 og 50 000 sammenlignet med tildelte midler. Det har vært godt oppmøte på årets styremøter med kun 1-3, eller ingen, frafall. Dette styrker forvaltningen av verneområdene og kvalitetsikrer avgjørelsene til styret. Sekretariatet har på vegne av styret jobbet for å holde møtekostnader og andre utgifter nede gjennom året. Det har vært gjort harde prioriteringer, og utgifter som andre verneområdestyrer vanligvis fører på styremidler slik som drift av nettsider og reiseutgifter til RU, er ført på andre budsjettposter i år for å få regnskapet til å gå opp. Bestillingsdialogen med Statens naturoppsyn ble i 2025 ført på styremidlene, men disse vil i 2026 føres på sekretariatets driftsmidler hos Statsforvalteren i Nordland.

Budsjett og planer for 2026

Basert på erfaringene fra driftsåret 2025 vil det for 2026 bli foreslått å gjennomføre fire fysiske styremøter, to teamsmøter, to befaringer og en fellesdag i 2026. Dette mener sekretariatet er et realistisk og nøkternt anslag for å sikre en god forvaltning av styrets 14 verneområder, som i nær fremtid vil økes til 18. I budsjettet er det beregnet fullt oppmøte i styret på alle disse møtepunktene. Videre er det budsjettert med at også Midtre Nordland nasjonalparkstyre fører utgifter til drift av nettsider på styremidlene. Per 2025 har styret kun tre nettsider. Det er beregnet at Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark får på plass sin nettside i løpet av 2026, og det er derfor lagt inn noe ekstra til hjelp fra Nettrakett AS for å få denne på plass.

For å sikre best mulig lokal involvering i forvaltningen av verneområdene har Midtre Nordland nasjonalparkstyre valgt å opprette lokale rådgivende utvalg for hver av sine fem nasjonalparker. Disse utvalgene kom godt i gang i 2025, med fire gjennomførte lokalutvalgsmøter. Det er beregnet at det gjennomføres et møte i hvert lokalutvalg, samt et ekstra møte i Junkerdal nasjonalpark som ikke fikk lokalutvalgsmøte i 2025. Det er viktig med god og bred deltagelse i disse møtene for at de skal fungere etter intensjon. Det er derfor budsjettert med kjøregodtgjørelse til både lokalutvalgsmøtene og fellesdagen mellom styret og rådgivende utvalg, for at avstand ikke skal bli til hinder for deltagelse.

Dersom styret også i 2026 mottar 250 000 i grunnstøtte fra Miljødirektoratet bør en fordeling av dette tilskuddet komme som egen sak på første styremøte etter tildeling av drifts- og styremidler, tiltaksmidler og forvaltningsplanmidler.

Forvaltningsplanprosesser og kartlegginger i 2026

Arbeidet med ferdigstilling av forvaltningsplan og besøksstrategi for Láhko nasjonalpark fortsetter i 2026. Erfaringen fra alle foregående år er at Midtre Nordland nasjonalparkstyre har for lite ressurser tilgjengelig i eget sekretariat til å fullføre disse prosessene parallelt med alle andre oppgaver som hører med en moderne

verneområdeforvaltning. En foreldrepermisjon i sekretariatet har åpnet muligheten for å hente inn en erfaren vikar fra Statsforvalteren i Nordland som skal jobbe dedikert med ferdigstilling av dette arbeidet for faglig gjennomgang og påfølgende prosess med ferdigstilling. Styret søker derfor om støtte til ekstrautgifter knyttet til dette for å komme videre i arbeidet med ferdigstilling av forvaltningsplan og besøksstrategi for Láhko nasjonalpark. Det er også lagt inn kostnader for møter og annonsering i forbindelse med dette arbeidet.

Sekretariatet fortsetter også arbeidet med ferdigstilling av oppdatert forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark, og har beregnet inn kostnader til møter og annonsering i forbindelse med dette.

Sekretariatet og nasjonalparkstyret har erfart hvor arbeidskrevende slike prosesser er, og har derfor valgt å ikke starte opp eller fortsette noen av de andre påbegynte prosessene før arbeidet med Junkerdal og Láhko er ferdigstilt. Det søkes derfor ikke om kartleggingsmidler i 2026.

Arkivsaksnr: 2025/9236-3

Saksbehandler: Benny Sætermo

Dato: 11.12.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	63/2025	18.12.2025

Møtedatoer for Midtre Nordland nasjonalparkstyre 2026

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyret vedtar følgende møteplan for år 2026

Når	Hva	Hvor
3. februar	Styremøte	Storjord
2. juni	Befaring	Engenbreen
3. juni	Styremøte	TBA
8. september	Befaring	Sjunkhatten NP
9. september	Styremøte	TBA
30. november	Fellesdag	Saltstraumen hotell
1. desember	Styremøte	Saltstraumen hotell

Bakgrunn og vurdering

Møtedatoene er satt for å få en god spredning av møtedatoer gjennom året, og plassert slik at møtene ikke kommer tett inntil lengre ferieperioder. Gjennom styrets vedtekter er det anbefalt at styret møtes minst fire ganger i året, og dette er lagt til grunn her. Leder i nasjonalparkstyret kan kalle inn til flere møter utover dette, dersom det er nødvendig, eller om minst en tredel av medlemmene ønsker det. Det er tatt hensyn til fylkestingets møtedatoer.

For at styret skal kjenne verneområdene, og lettere kunne sette seg inn i aktuelle problemstillinger som ligger til disse, foreslår sekretariatet to befaringer i løpet av 2026. Sekretariatet foreslår å legge befaringen i juni til Meløy og Engenbreen. Engenbreen er utpekt som utkikkspunkt i besøksstrategien for Saltfjellet. Målet med befaringen er å gi

nasjonalparkstyret et grunnlag for å kunne gå videre med mulighetsstudien som er et mål i besøksstrategien. Videre er det prekært å få på plass ny informasjon tilknyttet dette stedet. Besøkssenter Nasjonalpark Nordland har opprettet et informasjonspunkt («Satellitt») inne på Brestua som styret også skal besøke.

Sekretariatet forslår å legge befaringen i september til Sjunghatten nasjonalpark inkl. randsonen. Sjunghatten er en nasjonalpark med stor spennvidde i forhold til saker som må behandles av nasjonalparkstyret og i flere tilfeller ser man at sakene har en viss grad av kompleksitet. Kompleksiteten er gjerne et bilde på at parken har mange brukerinteresser, og dermed et verneområde det vil være svært viktig å ha god kjennskap til med mål om å oppnå så god saksbehandling som mulig. Det vil være relevant å besøke områder hvor det er foreslått tiltak, samt se områder hvor det foregår mye, av mange ulike aktører. Fellesmøtet forslås å legges til Saltstraumen 30. november, med styremøte dagen etter. Her er det relativt lett adkomst fra de fleste deler av fylket.

Dersom det skulle bli behov for digitale styremøter utover dette, avklares dette fortløpende gjennom året.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Vedtekter for Midtre Nordland nasjonalparkstyre

ST 64/2025 Eventuelt